

Som man ved, er det kun 4 Aar siden, vi gavede Lønningslove for disse Etater, og nu skulle vi til det igen. Det viste sig straks efter at disse Love vare givne, at de ikke passede, og jeg er bange for, at det vil gaa saaledes paa ny. Gaar Udviklingen nemlig fremad, saa at Varepriserne stige, vil der hurtigt komme Krav fra disse Folk, til hvem vi have givet Lønningsforhøjelse, om igen at faa Forhøjelse. Sker der derimod det, at Priserne gaa nedad — der kan være ikke saa lidt, som tyder paa, at det vil ske —, burde Lønningen ogsaa gaa ned, men vi ere vist alle klare over, at det gør den ikke. Den Vej er altsaa spærret, vi kunne komme opad, men ikke nedad. Saaledes ere Forholdene med de faste Lønninger. Jeg tror, der vilde være meget vundet, hvis man kunde faa Lønforholdene ordnede saaledes, at Lønningen blev bevægelig, altsaa saaledes, at den steg og faldt med Udviklingen. Befandt vi os i en Tid, hvor Udviklingen gik fremad og Varepriserne stege, skulde Lønningen ogsaa stige, saa at de vedkommendes Købeevne blev den samme, men befandt vi os i en Tid, hvor alt gik nedad, hvor Varepriserne og Huslejen sank, skulde Lønningen ogsaa synke, men ikke mere, end at den samme Købeevne bibeholdtes. Det mener jeg var Idealet, og kunde man naa en saadan Ordning, vilde vi ogsaa en Gang kunne blive færdige med Behandlingen af Lønningslove.

Jeg ved godt, at det vilde være meget vanskeligt at finde et Grundlag for Bedømmelse af Priserne, men jeg tror dog, at det ikke vilde være helt umuligt. Vi have jo her i Landet et gammelt Grundlag i saa Henseende, nemlig Kapitelstaksterne. For nogle Aar siden bleve vore Landsbyskolelærere delvis lønede efter Kapitelstakst, og endnu lønnes vore Præster delvis derefter. Kapitelstaksterne rette sig ganske vist efter Kornpriserne, og det kan selvfølgelig ikke være en fuldstændig Maalestok for Varepriserne, men saa meget galt er det nu ikke, for i det lange Løb vil det altid være Kornpriserne, der bestemme de fleste Varers Priser, nemlig de Varer, der komme ind under Begrebet Livsforbrødenheder. Muligvis kunde man finde et helt andet Grundlag, og fandt man et saadant Grundlag for Lønninger, at Lønningen altid kunde passe med de forhaandenstående Tilstande, vilde meget være vundet. Jeg vil altsaa henstille til det kommende Udvalg at overveje netop denne Side af Sagen. Kunde det lykkes at finde en Udvej her, var det

noget af det bedste, der var sket i mange Aar, det vilde være en Reform af stor Betydning for lange Tider.

Inden jeg slutter, skal jeg med et Par Ord berøre de foreslaaede Takstforhøjelser, som der fra adskillige Sider er blevet talt imod. Jeg er ikke af dem, der har noget særligt imod Takstforhøjelserne, idet jeg mener, at Statsbanerne skulle drives saaledes, at de bære sig selv. Jeg tror, det er rigtigt, at vore Baner drives forretningsmæssigt i et saadant Omfang, at de kunne give en passende Rente af den Kapital, Staten har indestaaende i dem. For vi ere jo alle klare over, at det er ikke alle Borgere, der have lige megen Fordel af Banerne. Nogle have Hundrede, ja, flere Hundrede Gange saa stor Fordel af dem som andre, der dog undertiden svare ret store Skatter til Staten. Det vil da være urigtigt, om Banerne ikke i alt væsentligt kunne bære sig selv. Jeg finder det derfor rimeligt, at man forhøjer Indskrivningspengene for Rejsegods, at man endvidere forhøjer Prisen paa Iltogbilletterne og i det hele Persontaksterne, vel at mærke, naar det ikke kommer til at gaa ud over Priserne for de korte Afstande, der jo forholdsmæssig ere meget dyrere end Priserne for de lange. Derimod har jeg nogen Betænkelighed ved at forhøje Godstaksterne. Billige Godstakster komme nemlig alle til gode, enten de benytte Togene eller ikke. Det er noget, jeg henstiller til Overvejelse i Udvalget. Jeg har ligeledes Betænkelighed ved Forhøjelse af Taksterne for Forsendelse af levende Kreaturer, men det spiller ikke saa stor en Rolle. (Afbrydelse). Ja ganske vist er jeg Agrar, men selv om jeg er det, har jeg ikke noget imod at give lidt mere paa dette Omraade.

Carl Hansen (Præstø Amts 5te Valgkreds): Jeg skal ikke som adskillige ærede Talere i disse Dage, til Dels ogsaa den ærede foregaaende Taler, komme ind paa Detailler i Forslaget. Ganske vist skal jeg indrømme, at ser man flygtigt paa Lovforslaget, synes der at være adskilligt at rette deri, men ser man nøjere til, og sammenholder man alle det store Lovforslags Bestemmelser, vil der neppe være Grund til at rette overmaade meget. Naturligvis er det berettiget, at de, der mene at have Anker af Betydning at fremføre, komme frem med dem her. Jeg skal heller ikke sige meget om Lovforslagets Hovedindhold, eftersom der er talt